

VÄSTERÅS STAD

Kommunstyrelsen

Kallelse och föredragningslista

Enligt uppdrag Ordförande Staffan Jansson

Sammanträdesdatum 3 juni 2026

Plats och tid Kommunstyrelsens sessionssal (Stadshuset rum A287), 13:30

Åhörare som vill närvara under den del av mötet som är öppen för allmänheten hämtas i entrén senast 10 minuter före sammanträdet början.

Ledamöter

Staffan Jansson (S), Ordförande
Amanda Grönlund (KD), 1:e vice ordförande
Elisabeth Unell (M), 2:e vice ordförande
Solveig Nilsson (S)
Jonas Cronert (S)
Maria Kesselring (S)
Anna Maria Romlid (V)
Vicki Skure-Eriksson (C)
Eleonore Lundkvist (M)
Anna Nordin (M)
Erik Johansson (SD)
Caroline Frisk (SD)
Roger Haddad (L)

Ersättare

Madjid Ibrahim Ibrahim (S)
Thomas Karlsson (S)
Mikael Sandberg (S)
Jenny Freed (S)
Hawar Asaiesh (V)
Monica Stolpe-Nordin (C)
Samuel Stengård (KD)
Johan Fernkvist (M)
Stefan Lindh (M)
Klara Helin (M)
Ingmarie Bjurstedt (SD)
Anders Bäckström (-)
Anna Nordanberg (L)

1 Dnr KS 1810569-
Protokolljustering

Förslag till beslut

Anna Maria Romlid (V)

Eleonore Lundkvist (M)

2 Dnr KS 1810725-
Fastställande av föredragningslista och beslut om offentliga ärenden

Förslag till beslut

1. Föredragningslistan fastställs.
2. Ärende 1-18 är öppna för allmänheten.

3 Dnr KS 2025/00318-1.5.2
Information - Arbetet med lokal överenskommelse (LÖK) mellan Västerås stad och civilsamhället

4 Dnr KS 2026/00465-3.3.5
Beslut - Exploateringsavtal, q-avtal, köpeavtal, fastighetsregleringsavtal inom dp 1890, Kokpunkten m.fl.

Förslag till beslut

1. Avtal med fastighetsägarna Peab Bostad AB, Balder Ångkraftverket Fastighets AB samt Hemsö Skolfastigheter AB om avstående från ersättning enligt PBL med anledning av begränsande planbestämmelser (q och r) i detaljplan dp 1890 Kokpunkten m.fl. godkänns.
2. Exploateringsavtal med Peab Bostad AB och Kokpunkten Fastighets AB inom detaljplanen godkänns.
3. Två överenskommelser om fastighetsreglering med Peab Bostad AB, en överenskommelse om fastighetsreglering med Kokpunkten Fastighets AB samt ett köpeavtal med Kokpunkten Fastighets AB avseende marköverlåtelse med anledning av detaljplanen, med de mindre ändringar som kan föras av förhandling, godkänns.
4. Kommunstyrelsen delegerar till enhetschefen för mark- och exploatering att underteckna avtalen, inklusive eventuella redaktionella justeringar som inte påverkar avtalens huvudsakliga innehåll.

Ärendebeskrivning

Detaljplan 1890, Kokpunkten m.fl. planeras att tas upp för antagande av kommunfullmäktige i september 2026. Innan detaljplanen kan antas behöver ett antal avtal tecknas med fastighetsägare och exploatörer inom detaljplanens område. Exploatörerna måste teckna avtal gällande själva exploateringen och dess förutsättningar, kostnadsfördelning med mera i ett exploateringsavtal.

De fastighetsförändringar som anges i detaljplanen måste säkras med avtal om överlåtelse. Mark ska enligt detaljplanen föras både till och från staden och från två

olika fastighetsägare till staden. Tre av överlåtelseerna föreslås ske genom fastighetsreglering, medan avstyckning av mark genererar ett köpeavtal.

Detaljplanen innehåller dessutom särskilda begränsande planbestämmelser i form av såväl q- som r-bestämmelser, för att bevara kulturmiljön och förhindra rivning av särskilt värdefulla byggnader på platsen. En q-bestämmelse innebär att en byggnad med höga kulturhistoriska värden inte får rivas eller förvanskas. En r-bestämmelse ställer krav på varsamhet och innebär att förändringar är tillåtna, men ska göras med hänsyn till byggnadens karaktär och kulturvärden. Fastighetsägaren får ingen ersättning, eftersom skyddet ses som en normal del av kommunens planregler.

Detaljplanen omfattar det kulturvärdefulla området kring det gamla ångkraftverket Steam hotel, varför det finns kulturhistoriska begränsningar på platsen. Avtal om avstående från ersättning på grund av dessa bestämmelser tecknas med berörda fastighetsägare innan detaljplanen antas.

Stadsledningskontoret har till kommunstyrelsen lämnat följande förslag till beslut:

1. Avtal med fastighetsägarna Peab Bostad AB, Balder Ångkraftverket Fastighets AB samt Hemsö Skolfastigheter AB om avstående från ersättning enligt PBL med anledning av begränsande planbestämmelser (q och r) i detaljplan dp 1890 Kokpunkten m.fl. godkänns.
2. Exploateringsavtal med Peab Bostad AB och Kokpunkten Fastighets AB inom detaljplanen godkänns.
3. Två överenskommelser om fastighetsreglering med Peab Bostad AB, en överenskommelse om fastighetsreglering med Kokpunkten Fastighets AB samt ett köpeavtal med Kokpunkten Fastighets AB, avseende marköverlåtelse med anledning av detaljplanen, med de mindre ändringar som kan förmedlas av förhandling, godkänns.
4. Kommunstyrelsen delegerar till enhetschef för mark- och exploatering att underteckna avtalen, inklusive eventuella redaktionella justeringar som inte påverkar avtalens huvudsakliga innehåll.

5 Dnr KS 2023/00071-3.3.5

Beslut - Återkallande av ansökan om detaljplan för Skädduga (Dp 1976)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen begär hos byggnadsnämnden att ansökan om detaljplan Skädduga (dp 1976) ska återkallas och ärendet avslutas.

Ärendebeskrivning

Ärendet avser ställningstagande till fortsatt handläggning av detaljplan Skädduga (dp 1976). Planarbetet har pågått sedan 2023 och har genomförts med samråd och granskning under åren 2023–2024.

Efter avslutad granskning framkom nya förutsättningar som har påverkat projektets genomförbarhet, bland annat behov av mer omfattande arkeologiska undersökningar och därmed ökade kostnader. Ärendet behandlades därför i kommunstyrelsen, som vid sitt sammanträde den 15 januari 2025 beslutade att planarbetet skulle fortsätta med uppdrag att verka för ett projekt med budget i balans.

I det fortsatta arbetet har ytterligare utmaningar identifierats, främst avseende dagvatten- samt vatten- och avloppslösningar, vilket tillsammans med inkomna

invändningar från boende i närområdet bedöms påverka projektets genomförande och ekonomi negativt.

Mot bakgrund av de samlade förutsättningarna föreslår stadsledningskontoret att kommunstyrelsen begär hos byggnadsnämnden att ansökan om detaljplan återkallas och att projektet därmed avslutas.

Stadsledningskontoret har till kommunstyrelsen lämnat följande förslag till beslut:

Kommunstyrelsen begär hos byggnadsnämnden att ansökan om detaljplan Skädduga (dp 1976) ska återkallas och ärendet avslutas.

6 Dnr KS 2026/00203-3.1.2

Beslut - Ansökan om detaljplan för nytt gruppboende på Fredriksberg 1

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen ansöker hos byggnadsnämnden om detaljplan för nytt gruppboende på fastigheten Fredriksberg 1.

Ärendebeskrivning

Vård- och omsorgsförvaltningen har ett behov att bygga ett nytt gruppboende om sex lägenheter varje år. Detta för att tillgodose behovet av nya lägenheter till nämnden för personer med funktionsnedsättning. Mot denna bakgrund har fastighetsnämnden initierat en ansökan om detaljplan på fastigheten Fredriksberg 1 i stadsdelen Råby, för att pröva möjligheten att på platsen uppföra ett LSS-gruppboende om sex lägenheter.

Ett LSS-gruppboende är en bostadsform enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och ska finnas i stadens alla delar. Den aktuella platsen, som är belägen i ett lugnt och något avskilt läge i förhållande till omgivande hyresbebyggelse, bedöms vara lämplig för ändamålet.

Fastigheten omfattas idag av en äldre detaljplan från 1968 (SPL 560 J), där marken är avsedd för daghems- och barntädgårdsåndamål. På fastigheten har tidigare funnits en förskola, vilken har rivits och vars verksamhet har omlokalisats. Fastigheten ägs av Västerås stad.

Enligt kommunstyrelsens reglemente är det kommunstyrelsen som ansvarar för att ansöka om detaljplaner, varför ärendet har lyfts dit.

Internremiss har skickats till stadens förvaltningar, länsstyrelsen och kommunala bolag och den samlade bedömningen är att projektiden är möjlig att pröva i en detaljplan.

Stadsledningskontoret har till kommunstyrelsen lämnat följande förslag till beslut:

Kommunstyrelsen ansöker hos byggnadsnämnden om detaljplan för nytt gruppboende på fastigheten Fredriksberg 1.

7 Dnr KS 2026/00439-3.1.2

Beslut - Svar på samrådsremiss för detaljplan Sigvald 1 och 3, Östra hamnen, Västerås, Dp 1992

Förslag till beslut

Stadsledningskontorets förslag till yttrande daterat 2026-04-29 antas och överlämnas till byggnadsnämnden.

Ärendebeskrivning

Byggnadsnämnden beslutade den 24 april 2025 att ge stadsbyggnadsförvaltningen i uppdrag att upprätta en detaljplan för fastigheterna Sigvald 3 och del av Sigvald 1 efter planinitiativ av exploatören Järnvägsnära Fastigheter i Västerås AB, som också är fastighetsägare av området. Planområdet är beläget centralt i området Östra hamnen i Västerås.

Detaljplanen möjliggör för en ny kontorsbyggnad intill den befintliga kontorsbyggnaden. Planen möjliggör även för att befintliga byggnader samt den nya byggnaden kan användas för centrumverksamheter.

Den nya byggnaden ska placeras och utformas med hänsyn till områdets kulturhistoriska värden. Planen säkerställer att befintliga äldre byggnader med kulturhistoriska värden bevaras.

Stadsledningskontoret har till kommunstyrelsen lämnat följande förslag till beslut:

Stadsledningskontorets förslag till yttrande daterat 2026-04-28 antas och överlämnas till byggnadsnämnden.

8 Dnr KS 2026/00251-1.4.2

Beslut - Jämställdhetsboks slut 2025

Förslag till beslut

Jämställdhetsboks slut 2025 läggs till handlingarna.

Ärendebeskrivning

Syftet med ett årligt jämställdhetsboks slut är att ge en samlad bild av nuläget och pågående insatser kopplat till jämställdhet i Västerås stad. Fortsatt utveckling och uppföljning är en central del av arbetet och avgörande för att nå ökad jämställdhet och hållbar förändring.

Jämställdhetsbokslutet utgår från de sju nationella jämställdhetspolitiska målen och omfattar både invånarperspektivet och medarbetarperspektivet. Flera förbättringsområden har identifierats och de ska hanteras inom respektive ansvarig förvaltning.

Stadsledningskontoret har till kommunstyrelsen lämnat följande förslag till beslut:

Jämställdhetsboks slut 2025 läggs till handlingarna.

9 Dnr KS 2026/00400-1.3.2

Beslut - Riktlinje för lönebildning

Förslag till beslut

1. Riktlinje för lönebildning - Västerås stad och helägda bolag antas.
2. Riktlinje för lönesättning i Västerås stad, dnr KS 2005/00261, upphävs.

Ärendebeskrivning

Västerås stad har sedan ett antal år haft "Riktlinjer för lönesättning" beslutad av kommunstyrelsen. Arbetssätt och innehåll har över tid förändrats vilket innebära att riktlinjen är ålderstigen och inte längre aktuell.

Den nya riktlinjen innehåller lönebildningens grunder och utgör Västerås stads strategi för lönebildning samt viktiga principer som Västerås stad arbetar utifrån.

Västerås stad är en arbetsgivare som består av ett antal olika förvaltningar. I lönebildningsfrågan måste staden därför ha ett regelverk som sträcker sig över hela organisationen, så att lönebildningen inte styrs av andra principer än de som beskrivs i riktlinjen.

Stadsledningskontoret har till kommunstyrelsen lämnat förslag till beslut:

1. Riktlinje för lönebildning - Västerås stad och helägda bolag antas.
2. Riktlinje för lönesättning i Västerås stad, dnr KS 2005/00261, upphävs.

10 Dnr KS 2026/00106-3.12.1

Beslut - Delrapport av uppdrag - Genomföra åtgärder för att kunna använda del av Vasagatan som sommargågata 2026-2035

Förslag till beslut

Delrapporterna läggs till handlingarna.

Ärendebeskrivning

Vid kommunfullmäktiges sammanträde den 5 mars 2026 fick tekniska nämnden följande uppdrag kopplade till åtgärder för att kunna använda del av Vasagatan som sommargågata 2026 – 2035:

1. Genomföra åtgärder för att möjliggöra en sommargågata på Vasagatan genom city under juli och första halvan av augusti, årligen fram till 2035. De angränsande tvärgatorna Hantverkargatan och Smedje-gatan bör också inkluderas i arbetet.
2. Med start inför sommaren 2026, genomföra åtgärder för att hitta en bra lösning med kort promenadsträcka för kollektiv-trafikresenärer under den tid då kollektivtrafiken leds om genom city. De åtgärder som inte hinner genomföras till sommaren 2026 ska vara genomförda senast till sommaren 2027. Det ska vara särskilt fokus på hög tillgänglighet.
3. Ta fram alternativ för varutransporter som inte kan gå via citytunneln. Det kan till exempel vara att under juli och första halvan av augusti tillåta varutransporter under morgontimmarna, fram till att butikerna öppnar.
4. Ta fram lämpliga hinder för oönskad trafik i varje ände av den del av Vasagatan som ska vara avstängd för trafik. Hindren ska snabbt kunna öppnas vid uttryckning med blåljusfordon eller infart av färdtjänst.

Uppdragen ska åiterrapporteras i samband med årsbokslut för varje år, med delrapportering i kommunstyrelsen i juni, september och december 2026. Tekniska nämnden behandlade delåiterrapporter av de fyra uppdragen vid sitt sammanträde den 12 maj 2026 och överlämnade till kommunstyrelsen.

Stadsledningskontoret har till kommunstyrelsen lämnat följande förslag till beslut:

Delrapporterna läggs till handlingarna.

11 Dnr KS 2026/00513-1.6.1

Beslut - Årsredovisning och revisionsberättelse för donationsstiftelserna 2025

Förslag till beslut

Årsredovisningen för donationsstiftelserna 2025 godkänns.

Ärendebeskrivning

Underlag för beslut är lämnad årsredovisning samt revisionsberättelse för verksamhetsåret 2025. Revisionsrapporten lämnar ingen anmärkning som behöver behandlas i särskild ordning.

(Föregående års siffror inom parentes)

Kommunstyrelsen förvaltar sammanlagt 54 stiftelser (54). Stiftelsernas kapital är bokfört till 297,0 mnkr (287,0). Det totala marknadsvärdet uppgick till 326,5 mnkr (326,6).

Stiftelsernas sammanlagda resultat före realisationsvinster, realisationsförluster och skatt är 9,4 mnkr (7,8). Sex stiftelser är skattskyldiga och betalar statlig inkomstskatt. Totalt belastad skatt 2025 är 25 tkr (73). Årets sammanlagda resultat är 17,1 mnkr (31,3).

Enligt en av kommunstyrelsen antagen placeringspolicy får stiftelsernas medel placeras i börsnoterade aktier till cirka 50 % av tillgångarna.

Realisationsresultatet för året uppgår till 7,7 mnkr (23,5) och har tillförts det bundna kapitalet.

Under året har 7,0 mnkr (5,4) utdelats för huvudsakligen bidrag och stipendier.

Beviljade anslag tkr

Stiftelser för skol- och ungdomsändamål

2 015

Stiftelser för sociala ändamål

3 221

Stiftelser för övriga ändamål

1 800

Totalt

7 036

Tillgångarna var 2025-12-31 fördelade på:

	Aktier	Räntebärande
R Randall Edströms minnesfond	51 % (51)	49 % (49)
Övriga donationsstiftelser	52 % (52)	48 % (48)

Stadsledningskontoret har till kommunstyrelsen lämnat följande förslag till beslut:

Årsredovisningen för donationsstiftelserna 2025 godkänns.

12 Dnr KS 2026/00483-1.4.2

Beslut - Delårsrapport 1 per den 30 april 2026 för kommunstyrelsen

Förslag till beslut

Delårsrapporten för kommunstyrelsen per 30 april 2026 godkänns.

Ärendebeskrivning

Delårsrapporten omfattar perioden januari fram till och med april 2026.

Rapporten inleds med ekonomisk analys där kommunstyrelsens prognos för helåret visar ett budgetöverskott med 129,7 mnkr. Den största delen av detta överskott avser jämförelsestörande poster (exploateringsöverskott +106,9 mnkr samt reavinster tomträtter +4,0 mnkr). För övrigt består överskottet bland annat av ej utnyttjade reserver inom tomträtter med +7,0 mnkr. Prognosen för övrig verksamhet uppgår till +11,8 mnkr och förklaras i den ekonomiska analysen.

Investeringsredovisningen visar en prognos för året som överstiger budget med 8,1 mnkr. Prognosen för hela planeringsperioden uppgår dock till budgeterad nivå.

Under avsnittet Händelser av väsentlig betydelse redovisas framför allt framdriften i de satsningar och prioriteringar som är beslutade i samband med årsplan 2026. De delar som redovisas är:

- * Förstärkt brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete
- * Ökad beredskap
- * Nätvandring – trygghet för barn och unga på nätet
- * Mer sammanhållen samhällsbyggnadsprocess
- * Förbättra näringslivsklimatet
- * Stimulera ökat bostadsbyggande
- * Fler anställningar med lönebidrag
- * Projektidéer till exploateringsverksamheten

Därefter följer uppföljning av de mål som är beslutade för kommunstyrelsen. Bedömningarna är oförändrade jämfört med uppföljningen i bokslutet för 2025.

Rapporten avslutas med en lägesrapport för de två uppdrag från årsplan 2026 som är riktade mot kommunstyrelsens verksamhet. De två uppdragen är:

- * Åtgärder för att minska fossila koldioxidutsläpp
- * Ekonomiska styrmedel för att uppnå klimatmålet

Stadsledningskontoret har lämnat följande förslag till beslut till kommunstyrelsen:

Delårsrapporten för kommunstyrelsen per 30 april 2026 godkänns.

13 Dnr KS 2026/00450-1.3.6

Beslut - Svar på nämndinitiativ från (M) angående e-tjänster

Förslag till beslut

Nämndinitiativet bifalls.

Ärendebeskrivning

Elisabeth Unell (M), Eleonore Lundkvist (M), Johan Fernkvist (M) och Klara Helin (M), har i ett nämndinitiativ med rubriken Initiativ angående e-tjänster föreslagit:

1. Att ge stadsledningskontoret i uppdrag att presentera vilka e-tjänster som tagits fram och vilka som planeras att utvecklas.
2. Att ge stadsledningskontoret i uppdrag att återkomma hur staden ska säkra kompetensförsörjningen och kvalitetssäkringen av e-tjänster.

I dagsläget har Västerås stad 157 externa e-tjänster tillgängliga för invånare och företag. Merparten av dessa finns i den gemensamma e-tjänsteplattform som Västerås stad använder i samverkan med 4M-kommunerna – Enköping, Eskilstuna och Strängnäs.

Vissa e-tjänster ligger i verksamhetssystem inom stadens förvaltningar och är kopplade till deras verksamhetssystem. För att det ska vara smidigt för användaren att hitta rätt e-tjänst är de samlade och tillgängliga via stadens externa webbplats under e-tjänster högst upp i högra hörnet på startsidan¹.

Utöver dessa finns 41 interna e-tjänster för anställda i den e-tjänsteplattform som stadsledningskontoret förvaltar.

Genom samverkansavtal med 4M (Västerås, Enköping, Eskilstuna och Strängnäs) är en ny e-tjänsteplattform upphandlad om kommer att bytas ut hösten/vintern 2026. Det innebär att utveckling av nya tjänster startar upp igen efter årsskiftet.

En lista med externa, interna samt planerade e-tjänster bifogas som underlag.

I samverkan med 4M utvecklas e-tjänster, kompetensförsörjningen säkras och processen kvalitetssäkras. Staden har även ett samarbete med Sveriges kommuner och regioner (SKR) inom ramen för Handslaget för att ta fram gemensamma nationella e-tjänster, i dagsläget oklart vilka det kommer att bli.

Nämndinitiativet har den 22 april 2026 anmälts till kommunstyrelsen för beredning.

Stadsledningskontoret föreslår att nämndinitiativet bifalls men att inga uppdrag ges eftersom önskad redovisning sker ovan.

Stadsledningskontoret har till kommunstyrelsen lämnat följande förslag till beslut:

Nämndinitiativet bifalls.

14 Dnr KS 2026/00451-1.3.6

Beslut - Svar på nämndinitiativ från (M) om tryggare stadsdelar i hela Västerås

Förslag till beslut

Nämndinitiativet avslås.

Ärendebeskrivning

Elisabeth Unell (M), Eleonore Lundkvist (M), Johan Fernkvist (M) och Klara Melin (M) har i ett nämndinitiativ med rubriken Nämndinitiativ från (M) om tryggare stadsdelar i hela Västerås föreslagit:

1. Att stadsledningskontoret får i uppdrag att tillsammans med berörda förvaltningar, Polisen, näringsliv/fastighetsägare och civilsamhälle genomföra trygghetsvandringar i alla stadsdelar,

2. Att trygghetsvandringarna finansieras inom ramen för kommunstyrelsens budget för trygghetsarbete.

Nämndinitiativet har den 22 april 2026 § 199 anmälts till kommunstyrelsen för beredning.

Stadsledningskontoret föreslår att nämndinitiativet avslås mot bakgrund av att trygghetsvandringar redan genomförs i Västerås i den utsträckning som bedöms behövas. Vidare behöver trygghetsvandringar resultera i faktiska åtgärder för att leda till en ökad upplevelse av trygghet, vilket kräver en större budget än den befintliga om trygghetsvandringar ska genomföras i den omfattning som initiativtagarna föreslår. Att använda kommunstyrelsens budget för trygghetsarbete till detta ändamål kräver en omprioritering av redan beslutade insatser, något stadsledningskontoret inte anser vara motiverat.

Stadsledningskontoret har till kommunstyrelsen lämnat följande förslag till beslut:

Nämndinitiativet avslås.

15 Dnr KS 2026/00510-1.3.4

Beslut - Svar på nämndinitiativ från (M) om aktiviteter kopplade till aktivitetskravet inom försörjningsstödet

Förslag till beslut

Nämndinitiativet föranleder ingen ytterligare åtgärd.

Ärendebeskrivning

Elisabeth Unell (M), Eleonore Lundkvist (M), Johan Fernkvist (M) och Stefan Lindh (M) har i ett nämndinitiativ med rubriken Nämndinitiativ från (M) om aktiviteter kopplade till aktivitetskravet inom försörjningsstödet föreslagit att:

1. Stadsledningskontoret ges i uppdrag att se till att samtliga förvaltningar och berörda verksamheter bidrar med aktiviteter, i syfte att kommunen ska kunna uppfylla det nya lagkravet.
2. Stadsledningskontoret ges i uppdrag att ta fram aktiviteter inom den egna förvaltningen.

Nämndinitiativet har den 6 maj 2026, § 226, anmälts till kommunstyrelsen för beredning.

Stadsledningskontoret föreslår att nämndinitiativet inte föranleder någon ytterligare åtgärd mot bakgrund av att aktivitetskravet kommer att ingå i socialtjänstlagen från och med 1 juli och därmed bli en del av kommunens ordinarie uppdrag. Kommunen ska redovisa till Inspektionen för vård och omsorg vilka aktiviteter som finns vartannat år, samt när nämnden gör större förändringar i hur aktivitetskravet tillämpas.

Information om aktivitetskravet och hur Västerås stad planerar att arbeta med detta har presenterats för koncernledningsgruppen i februari 2026. Därmed är stadsledningskontoret och samtliga förvaltningar informerade om uppdraget samt att koncernen ska ta ett gemensamt ansvar för att möta intentionerna med aktivitetskravet. En styrgrupp och en referensgrupp är tillsatta för att hantera uppdraget. Utifrån det bedöms nämndinitiativet inte föranleda någon ytterligare åtgärd.

Stadsledningskontoret har lämnat följande förslag till beslut till kommunstyrelsen:

Nämndinitiativet föranleder ingen ytterligare åtgärd.

16 Dnr KS 1810730-
Beslut - Anmälan av handlingar

Förslag till beslut

Redovisningen läggs till handlingarna.

Ärendebeskrivning

Postlistan för kommunstyrelsens diarium samt inkomna remisser och handlingar av särskild betydelse som inkommit sedan föregående sammanträde anmäls till kommunstyrelsen.

17 Dnr KS 2026/00006-1.2.2
Beslut - Anmälan av delegationsbeslut 2026 kommunstyrelsen

Förslag till beslut

Redovisningen läggs till handlingarna.

Ärendebeskrivning

Delegationsbeslut redovisas för kommunstyrelsen i form av följande listor:

- Förteckning över delegationsbeslut registrerade i kommunstyrelsens diarieserie sedan föregående sammanträde anmäls till kommunstyrelsen.

18 Dnr KS 2026/00128-1.2.2
Beslut - Anmälan av protokoll från kommunstyrelsens utskott 2026

Förslag till beslut

Redovisningen läggs till handlingarna.

Ärendebeskrivning

Följande protokoll anmäls till kommunstyrelsen:

- Arbetsgivardelegationen 2026-05-13
- Mark- och exploateringsutskottet 2026-05-18

19 Dnr KS 2026/00484-1.2.2
Information - Nulägeskollen 2026 kommunstyrelsen

Förslag till beslut

Informationen förklaras mottagen.

Ärendebeskrivning

Enligt gällande rutin för verksamhetsplanering och uppföljning ska varje förvaltning i april utarbeta en faktabaserad nulägesanalys för respektive nämnd. Analysen sammanställs i koncentrerad form på en sida i den så kallade Nulägeskollen. Utifrån nulägeskollen beslutar nämnden om förslag till mål, eller förslag till revidering av befintliga mål.

Analysen har genomförts i hela förvaltningen, från enhetsnivå och uppåt. Nulägeskollen innehåller en kort uppdragsbeskrivning, en beskrivning av nuläge,

behov hos dem vi är till för, ett urval av verksamhetens resultat samt de övergripande trender som påverkar förvaltningens verksamhet mest.

Bland utmaningarna beskrivs bland annat att den demografiska utvecklingen kräver flexibilitet inom samhällsbyggandet, att klimatarbetet kräver fleråriga planeringshorisonter, nya krav på krigsduglighet och beredskap samt att målet med företagens nöjdhet behöver fördjupade analyser för att skapa rätt insatser.

De nuvarande beslutade målen för kommunstyrelsen är:

- * Minska den socioekonomiska utsattheten i kommunens mest utsatta områden med minst 3 procent varje år.

- * Minska koldioxidutsläppen med 56 procent inom Västerås stad.

- * Öka nöjdheten med Västerås stads service och myndighetsutövning bland små och medelstora företag.

Utifrån nulägeskollen bedöms inget behov av justering av kommunstyrelsens mål.

20 Dnr KS 2026/00570-1.4.1
Information - Information om teknisk ramuppräknning inför årsplan

21 Dnr KS 2026/00061-1.4.1
Information - Investeringsbudget

22 Dnr KS 1809783-
Information - Öster Mälarstrand

23 Dnr KS 2026/00500-1.4.2
Information - Årlig uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet (SAM) stadsledningskontoret

24 Dnr KS 2026/00487-1.4.2
Information - NKI, NUI och Svensk näringslivsenkät

25 Dnr KS 2026/00488-1.3.6
Information - Strategi datacenterutbyggnad

26 Dnr KS 2026/00111-9.1.8

Beslut - Lägesbild enligt lag om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete

Förslag till beslut

Förslag till kommunfullmäktige:

Lägesbild brottslighet Västerås 2026 läggs till handlingarna.

Ärendebeskrivning

Enligt Lag om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete (2023:196) ska kommuner ta fram en lägesbild som beskriver brottsligheten inom dess geografiska område. Bestämmelsen innebär inte ett krav på en uttömmande och fullständig beskrivning av all brottslighet, utan ska anpassas utifrån lokala förutsättningar och behov.

År 2024 skrevs en omfattande lägesbild över brottsligheten i Västerås kommun och vissa datakällor som angavs i den har ej uppdaterats sedan dess. Lägesbilden för 2026 ger i stället en översiktlig beskrivning av flertalet brottsområden och fokuserar på att uppmärksamma trender inom brottslighet och brottsfenomen som inte synliggjorts tidigare.

Lägesbilden syftar till att ligga till grund för fortsatt strategisk planering av åtgärder som kan förebygga brott, vilket i sin tur därmed förväntas till minskad brottslighet och ökad trygghet.

Stadsledningskontoret har till kommunstyrelsen lämnat följande förslag till beslut:

Förslag till kommunfullmäktige:

Lägesbild brottslighet Västerås 2026 läggs till handlingarna.

27 Dnr KS 2026/00485-1.6.2

Beslut - Rapportering av ej verkställda beslut enligt LSS per den 31 mars 2026

Förslag till beslut

Förslag till kommunfullmäktige:

Nämnden för personer med funktionsnedsättnings rapport gällande inte verkställda biståndsbeslut enligt lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) avseende kvartal januari till och med mars 2026 anmäls och läggs till handlingarna.

Ärendebeskrivning

Enligt 28 § lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) ska rapportering ske kvartalsvis av alla beslut enligt 9 § LSS som inte verkställs inom tre månader från beslutsdatum samt beslut där verkställigheten avbrutits och uppehållet varit mer än tre månader. Rapporteringen ska lämnas till kommunfullmäktige och innehålla uppgift om antal beslut, typ av insats samt hur lång tid som förflutit från dagen för respektive beslut.

Rapporten från nämnden för personer med funktionsnedsättning avser kvartal januari till och med mars 2026.

Stadsledningskontoret lämnar ingen särskild synpunkt till kommunstyrelsen avseende inkommen rapport.

Stadsledningskontoret har till kommunstyrelsen lämnat följande förslag till beslut:

Förslag till kommunfullmäktige:

Nämnden för personer med funktionsnedsättnings rapport gällande inte verkställda biståndsbeslut enligt lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) avseende kvartal januari till och med mars 2026 anmäls och läggs till handlingarna.

28 Dnr KS 2026/00460-1.6.2

Beslut - Rapportering av ej verkställda beslut enligt 11 kap. 1 § SoL per den 31 mars 2026

Förslag till beslut

Förslag till kommunfullmäktige:

Nämnden för personer med funktionsnedsättning, individ- och familjenämnden, arbetsmarknadsnämndens samt äldre- och familjenämndens rapporter gällande inte verkställda biståndsbeslut enligt socialtjänstlagen avseende kvartal januari till och med mars 2026 anmäls och läggs till handlingarna.

Ärendebeskrivning

Enligt 16 kapitlet 6f-h §§ socialtjänstlagen (SoL) ska rapportering ske kvartalsvis av alla beslut enligt 4 kapitlet 1 § SoL som inte verkställs inom tre månader från beslutsdatum samt beslut där verkställigheten avbrutits och uppehållet varit mer än tre månader. Rapporteringen ska lämnas till kommunfullmäktige och innehålla uppgift om antal beslut, typ av bistånd samt hur lång tid som förflutit från dagen för respektive beslut.

Rapporten från nämnden för personer med funktionsnedsättning, individ- och familjenämnden, arbetsmarknadsnämnden samt äldre- och familjenämnden avser alla kvartal januari till och med mars 2026.

Stadsledningskontoret lämnar ingen särskild synpunkt till kommunstyrelsen avseende inkomna rapporter.

Stadsledningskontoret har till kommunstyrelsen lämnat följande förslag till beslut:

Förslag till kommunfullmäktige:

Nämnden för personer med funktionsnedsättning, individ- och familjenämnden, arbetsmarknadsnämndens samt äldre- och familjenämndens rapporter gällande inte verkställda biståndsbeslut enligt socialtjänstlagen avseende kvartal januari till och med mars 2026 anmäls och läggs till handlingarna.

29 Dnr KS 2023/00127-3.3.5

Beslut - Överenskommelse om fastighetsreglering avseende del av Brunnbys 2:1 och del av Ullvi 3:640

Förslag till beslut

Förslag till kommunfullmäktige:

Överenskommelse om fastighetsreglering avseende del av Ullvi 3:640 och del av Brunnbys 2:1 godkänns.

Ärendebeskrivning

Förslag till överenskommelse om fastighetsreglering avseende del av Ullvi 3:640 och del av Brunnby 2:1 har tagits fram efter förhandling med Hushållningssällskapet som äger Brunnby 2:1. Bakgrunden till denna överenskommelse är stadens långsiktiga behov av att säkerställa mark för framtida verksamhetsetableringar.

Under arbetet med den fördjupade översiktsplanen har staden haft kontinuerliga dialoger med Hushållningssällskapet som är en stor markägare inom området. Dialogen har utgått från stadens behov av verksamhetsmark och Hushållningssällskapetets behov av långsiktiga förutsättningar för sin verksamhet vid Brunnby gård. Den föreslagna överenskommelsen är resultatet av dessa diskussioner och utgör en gemensam lösning som tillgodoser båda parter behov.

Överenskommelsen innebär att cirka 640 000 kvm mark överförs från stadens fastighet till Hushållningssällskapet fastighet och cirka 485 000 kvm mark överförs från Hushållningssällskapetets fastighet till stadens fastighet. Utöver ovan beskrivna marköverföringar ska staden erlagga 43 miljoner kronor i ersättning till Hushållningssällskapet för denna överenskommelse.

Stadsledningskontoret har till kommunstyrelsen lämnat följande förslag till beslut:

Förslag till kommunfullmäktige:

Överenskommelse om fastighetsreglering avseende del av Ullvi 3:640 och Brunnby 2:1 godkänns.

30 Dnr KS 2023/00191-3.3.5

Beslut - Genomförandebeslut Valbergstorp (dp 1950)

Förslag till beslut

Genomförandebeslut avseende anläggande av infrastruktur och iordningsställande av kvartersmark inom detaljplan Valbergstorp (dp 1950) med bedömd total kostnadsvolym om 90 000 000 kronor godkänns.

Ärendebeskrivning

Detaljplan Valbergstorp (dp 1950) möjliggör etablering av nya verksamheter samt en ambulansstation norr om Erikslund. Planen omfattar även en breddning av Västerleden i syfte att förbättra tillgängligheten och kapaciteten i vägnätet.

Genomförandet av detaljplanen kräver utbyggnad av allmän platsmark. Det gäller bland annat lokalgata samt gång- och cykelväg. Kommunstyrelsen har tidigare fattat genomförandebeslut för Valbergstorp (2024-12-11 § 445, 2025-03-05 § 68 och 2026-03-16 § 33, dnr KS 2023/00191-3.3.5). Besluten har gjort det möjligt att ta fram detaljplanen, genomföra projektering och påbörja arbetet med lokalgatan samt sprängning och uttag av berg inom delar av planområdet.

I delgenomförandebeslutet (2026-03-16 § 33) omfattade genomförandet påbörjandet av en lokalgata för åtkomst till berget. Utifrån vad som bedöms vara mest lämpligt ur ett genomförandeperspektiv utreds nu om åtkomsten i stället kan ske via gång- och cykelbanan inom detaljplaneområdet. Frågan om åtkomst till berget lämpligast ska ske via lokalgata eller gång- och cykelbanan inom detaljplaneområdet avses att utredas och bedömas vidare.

För att genomföra detaljplanen fullt ut krävs nu beslut om återstående åtgärder. Det gäller bland annat färdigställande av lokalgata, gång- och cykelväg samt övriga anläggningar inom allmän platsmark. Beslutet omfattar även iordningsställande av viss verksamhetsmark. Den verksamhetsmark som ska iordningsställas innehåller stora

mängder berg. Iordningställandet bedöms vara nödvändigt för att möjliggöra en effektiv masshantering inom området och för att bilda ändamålsenliga fastigheter inför kommande försäljning.

Den del av detaljplanen som avser breddning av Västerleden ingår inte i detta genomförandebeslut. Den delen finansieras inom projekt Västerleden.

Kostnaderna för genomförandet av infrastrukturen, iordningsställande av delar av tomterna bedöms till totalt 90 000 000 kr inklusive tidigare del genomförandebeslut om 23 500 000 kronor.

Stadsledningskontoret har till kommunstyrelsen lämnat följande förslag till beslut:

Förslag till kommunfullmäktige:

Genomförandebeslut avseende anläggande av infrastruktur och iordningsställande av kvartersmark inom detaljplan Valbergstorp (dp 1950) med bedömd total kostnadsvolym om 90 000 000 kronor godkänns.

31 Dnr KS 2026/00092-1.2.1 **Beslut - Arbetsordning för kommunfullmäktige**

Förslag till beslut

Förslag till kommunfullmäktige:

Arbetsordning för kommunfullmäktige antas att gälla från och med 1 oktober 2026.

Ärendebeskrivning

Arbetsordningen är det dokument som beskriver regler och riktlinjer som styr arbetet i kommunfullmäktige. Den är avsedd att komplettera lagens bestämmelser och ge en struktur för hur beslut ska fattas och sammanträden ska genomföras.

Under 2025 har ett arbete pågått med att se över arbetsordningen inför den nya mandatperioden. Arbetet har genomförts i samråd mellan kommunfullmäktiges presidium, chefsjurist och stadssekreterare.

Syftet med arbetet har varit att se över alla skrivningar i arbetsordningen så att den dels är förenlig med kommunallagen dels att den överensstämmer med hur kommunfullmäktige i Västerås arbetar.

Arbetsordningen följer i huvudsak den struktur som Sveriges kommuner och regioner (SKR) har i sitt underlag till arbetsordning för kommunfullmäktige.

Stadsledningskontoret har till kommunstyrelsen lämnat följande förslag till beslut:

Förslag till kommunfullmäktige:

Arbetsordning för kommunfullmäktige antas att gälla från och med från och med 1 oktober 2026.

32 Dnr KS 2026/00448-1.2.1

**Beslut - Sammanträdesplan för kommunstyrelsen och kommunfullmäktige
2027**

Förslag till beslut

1. Kommunstyrelsen sammanträder klockan 13.30 följande dagar under 2027:

Onsdag 20 januari

Onsdag 3 februari

Onsdag 17 februari

Onsdag 10 mars

Tisdag 23 mars (heldag bolagsdag)

Onsdag 24 mars

Onsdag 7 april

Onsdag 21 april

Tisdag 4 maj

Onsdag 19 maj

Onsdag 2 juni

Onsdag 25 augusti

Onsdag 8 september

Onsdag 22 september

Onsdag 6 oktober

Måndag 18 oktober (budget)

Onsdag 27 oktober

Onsdag 10 november

Tisdag 16 november (heldag bolagsdag)

Onsdag 24 november

Onsdag 8 december

2. Kommunstyrelsen överlägger klockan 10.00 – 12:00 följande dagar under 2027:

Onsdag 3 februari

Onsdag 10 mars

Onsdag 7 april

Tisdag 4 maj

Onsdag 8 september

Onsdag 6 oktober

Onsdag 10 november

3. Förslag till kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige sammanträder följande dagar under 2027:

Torsdag 4 februari

Torsdag 11 mars

Torsdag 8 april

Onsdag 5 maj

Onsdag 16 juni

Torsdag 2 september

Torsdag 7 oktober

Torsdag 28 oktober (budget)

Fredag 29 oktober (reservdag budget)

Torsdag 11 november

Torsdag 2 december

Ärendebeskrivning

Stadsledningskontoret har tagit fram förslag på sammanträdesplan för kommunstyrelsen och kommunfullmäktige för år 2027.

Förslaget har tagits fram utifrån de förutsättningar som anges i kommunallagen och kommunfullmäktiges arbetsordning. Flera faktorer påverkar valet av sammanträdesdagar, till exempel kommunallagens krav på när kommunfullmäktige eller kommunstyrelsen måste behandla vissa ärenden och när kallelsen med handlingar till kommunfullmäktige senast ska skickats ut till alla ledamöter och ersättare. I förslaget har också hänsyn tagits till helgdagar, skollov, det ekonomiska årshjulet och sammanträdesdagarna för Sveriges Kommuner och Regioner, SKR.

Enligt kommunfullmäktiges arbetsordning ska fullmäktiges ordinarie sammanträden som regel hållas på första helgfria torsdagen i varje månad utom i januari, juli och augusti. Förslaget till sammanträdesplan för 2027 innebär dock att fem undantag görs från denna princip.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunfullmäktiges sammanträden i mars, april och november infaller andra torsdagen i respektive månad. Det beror på att det är sportlov första veckan i mars, påsklov första veckan i april och höstlov första veckan i november.

I maj infaller första torsdagen på Kristi himmelsfärdsdag och torsdagen veckan efter äger en nätverksträff för fullmäktigepresidier rum. Stadsledningskontoret föreslår därför att kommunfullmäktige sammanträder onsdagen den 5 maj. Som en följd av detta föreslås kommunstyrelsen sammanträda tisdagen den 4 maj.

Vidare föreslår stadsledningskontoret att fullmäktiges sammanträde i juni infaller på onsdagen den 16 juni. Skälet till detta är att fullmäktige ska kunna behandla delårsrapporten per den sista april.

Förslaget till sammanträdesdagar har förankrats hos kommunfullmäktiges och kommunstyrelsens ordförande. Tid för kommunfullmäktiges sammanträden 2027 överläts till nya kommunfullmäktige att besluta efter mandatsperiodsskiftet.

Beslut - Revisionsrapport 2025:6 - Granskning av HR-funktionens organisering

Förslag till beslut

Förslag till kommunfullmäktige:

1. Stadsledningskontorets förslag till yttrande daterat den 2026-04-30 antas och överlämnas till Västerås stads revisorer.
2. Revisionsrapporten läggs till handlingarna.

Ärendebeskrivning

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Västerås stad genomfört en granskning av HR funktionens organisering. Granskningens syfte har varit att bedöma om kommunstyrelsen säkerställer att HR-funktionen bedriver ett ändamålsenligt arbete.

Utifrån genomförd granskning är PwC samlade bedömning att kommunstyrelsen i allt väsentligt säkerställer att HR-funktionen bedriver ett ändamålsenligt arbete.

Utifrån genomförd granskning har följande rekommendationer getts till kommunstyrelsen:

1. Tillse att HR-stödet inom områdena för arbetsmiljöfrågor och kompetensförsörjning stärks.
2. Säkerställ att stadsövergripande beslut inom VOHR eller PLGHR, där implementeringen av nya arbetssätt, rutiner och riktlinjer sker på förvaltningen, också uppdateras i eventuella förvaltningsspecifika dokumentversioner. Detta i syfte att stärka stödet och det sammanhållna arbetet i Västerås stad.
3. Överväg att genomföra en översyn av de mindre förvaltningarnas HR-funktioner i syfte att centralisera dessa för att få likvärdighet och minska sårbarheten av en enmansorganisation.
4. Tillse att en utvärdering av HR-funktionens organisering i staden genomförs löpande för att säkerställa att den är ändamålsenlig.

Stadsledningskontoret har till kommunstyrelsen lämnat följande förslag till beslut:

Förslag till Kommunfullmäktige:

1. Stadsledningskontorets förslag till yttrande daterat den 2026-04-30 antas och överlämnas till Västerås stads revisorer.
2. Revisionsrapporten läggs till handlingarna.

34 Dnr KS 2025/00157-1.6.1

Beslut - Revisionsrapport 2025:2 - Granskning av flexibilitet i förskole- och skollokalerna

Förslag till beslut

Förslag till kommunfullmäktige:

1. Stadsledningskontorets förslag till yttrande daterat den 2026-04-21 antas och överlämnas till Västerås stads revisorer.
2. Revisionsrapporten läggs till handlingarna.

Ärendebeskrivning

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Västerås stad genomfört en granskning av flexibilitet i lokaler för skola och förskola. Granskningens syfte är att bedöma kommunens förmåga att säkerställa en hög nyttjandegrad och kostnadseffektivitet i sina utbildningslokaler genom anpassningsbara byggnadsstrukturer och kontinuerlig lokalresursplanering.

Utifrån genomförd granskning är den samlade bedömningen att fastighetsnämnden, grundskolenämnden och förskolenämnden inte helt säkerställt en hög nyttjandegrad och kostnadseffektivitet i sina utbildningslokaler genom anpassningsbara byggnadsstrukturer och kontinuerlig lokalresursplanering.

Revisionsrapporten har remitterats till fastighetsnämnden, grundskolenämnden och förskolenämnden. Samtliga har inkommit med yttranden.

Stadsledningskontoret bedömer att nämnderna arbetar med de rekommendationer som revisorerna lyfter i rapporten. I nämndernas yttranden framgår att det finns arbetssätt och styrdokument för många av rekommendationerna, till exempel funktionsprogram, verksamhetsplaner, rapportering av nyttjandegrad och handlingsplaner för digitalisering. Dessa uppdateras regelbundet.

Stadsledningskontoret har till kommunstyrelsen lämnat följande förslag till beslut:

Förslag till kommunfullmäktige:

1. Stadsledningskontorets förslag till yttrande daterat den 2026-04-21 antas och överlämnas till Västerås stads revisorer.
2. Revisionsrapporten läggs till handlingarna.

35 Dnr KS 2023/01527-3.0.2

Beslut - Återrapport av uppdrag - Utredda utformningen av framtidens äldreboenden

Förslag till beslut

Förslag till kommunfullmäktige:

Rapporten läggs till handlingarna och uppdraget avslutas.

Ärendebeskrivning

I samband med beslut om årsplan 2024 gav kommunfullmäktige äldrenämnden i uppdrag att tillsammans med fastighetsnämnden utreda utformningen av framtidens äldreboenden och återrapportera uppdraget senast under det fjärde kvartalet 2025.

Vård- och omsorgsförvaltningen har tillsammans med teknik- och fastighetsförvaltningen och representanter från Samhällskontraktet (partnerskap mellan MDU, Västerås stad och Eskilstuna kommun) genomfört denna utredning under 2024 – 2025. Äldrenämnden har vid sitt sammanträde den 21 oktober 2025 överlämnat en rapport till kommunfullmäktige.

Rapportens slutsatser visar att äldreomsorgen står inför betydande utmaningar men också möjligheter. Den ökande andelen äldre i befolkningen innebär ett växande behov av vård- och omsorgstjänster, vilket kräver genomtänkta strategier för att säkerställa en hållbar och effektiv äldreomsorg.

För att möta dessa utmaningar är det avgörande att fokusera på tidiga och förebyggande insatser som främjar hälsosamma livsstilar. Men också att stadens vård- och omsorgsboenden, såväl de befintliga som nya, är så ändamålsenliga som möjligt.

Ekonomiska, hållbara och samtidigt flexibla byggnader som är energieffektiva och möjliggör teknologiska innovationer krävs. Samtidigt som det också skapar miljöer som främjar självständighet och social interaktion. Önskemål om boendemiljöer som ska vara hemtrevliga och inbjudande, med gemensamhetsytor och trädgårdar som uppmuntrar till social samvaro ska mötas med verksamheternas behov av ändamålsenlighet. Det är ingen lätt uppgift, att säga hur framtidens vård- och omsorgsboende bör se ut eller kommer att se ut.

Det rapporten ämnar uppnå är (utifrån syftet) att visa på trender, lyfta fram statistik, forskning och behov för att slutligen komma med förslag på strategier som går i enlighet med vad undersökningen visat. Men också, visualisera de mest framträdande dilemman som uppstår när olika önskemål, behov och måsten ska tas i beaktande och tillgodoses.

En nyckelfaktor till att komma vidare i detta är samverkan och samskapande. Samverkan med medborgare, pensionärsorganisationer, privata aktörer och offentliga institutioner, framträder som avgörande för att utveckla vård- och omsorgsboenden som är anpassade efter de boendes behov.

I den samverkan (såväl som i andra sammanhang) är förhoppningen att rapportens undersökning, resultat, förslag på strategier samt fiktiva framtidsscenario som presenteras kan utgöra en välförankrad grund och underlag för framtida dialoger, överväganden och beslutsfattande.

Stadsledningskontoret har till kommunfullmäktige lämnat följande förslag till beslut:

Förslag till kommunfullmäktige:

Rapporten läggs till handlingarna och uppdraget avslutas.

36 Dnr KS 2026/00032-1.4.2 **Beslut - Delårsrapport 1 per den 30 april 2026 för Västerås stad**

Förslag till beslut

Förslag till kommunfullmäktige:

1. Delårsrapport per den 30 april 2026 för Västerås stad godkänns.
2. Nämnder med underskott ska vidta åtgärder för att nå en ekonomi i balans.

Ärendebeskrivning

Delårsrapport 1 per 30 april 2026 för Västerås stad med en översiktlig sammanfattning från de kommunala bolagen och kommunalförbunden överlämnas från kommunstyrelsen till kommunfullmäktige för beslut.

Årets prognos för Västerås stad visar ett resultat på 96 mnkr vilket är 73 mnkr bättre än de budgeterade 23 mnkr inräknat kommunfullmäktiges beslut i mars i år om 35 mnkr i extra medel till brottsförebyggande åtgärder samt civilt försvar. Prognosen innebär ett resultat på 0,8 procent av skatter, utjämning och generella statsbidrag. Resultatet exklusive jämförelsestörande poster är -79 mnkr, -0,7 procent. Balanskravsresultatet förutses uppnås.

Jämfört med budget innehåller prognosen positiva avvikelser avseende exploateringsverksamheten, reavinster och finansnetto. Däremot förväntas skatter och utjämning vara lägre än vad som budgeterats.

Nämnderna prognosticerar sammantaget ett underskott på -73 mnkr mot budget, exklusive realisationsvinster, exploatering och överskott för leasing. Utgångspunkten är att nämnderna ska uppnå budget i balans eller överskott, men sex nämnder prognosticerar underskott för helåret: tekniska nämnden (-37 mnkr), grundskolenämnden (-35 mnkr), individ- och familjenämnden (-18 mnkr), nämnden för personer med funktionsnedsättning (-10 mnkr), utbildningsnämnden (-10 mnkr) och Skultuna kommundelsnämnd (-3 mnkr). Tre nämnder visar förväntade överskott mot budget - äldre- och förskolenämnden och kommunstyrelsen – medan övriga nämnder har prognoser i linje med budget.

Sammantaget har bolag och kommunalförbund inom koncernen en prognos som överstiger budgeterat resultat. Mälarenergi AB prognosticerar överskott mot budget medan Bostads AB Mimer förutser ett lägre resultat än budgeterat.

Av årets budget för investeringar i Västerås stad på 2 771 mnkr förväntas ett utfall på 2 430 mnkr för helåret.

Bolagens och kommunalförbundens sammanlagda budget för investeringar är 2 359 mnkr och prognosen är 2 200 mnkr.

Stadsledningskontoret har till kommunstyrelsen lämnat följande förslag till beslut:

Förslag till kommunfullmäktige:

1. Delårsrapport per den 30 april 2026 för Västerås stad godkänns.
2. Nämnder med underskott ska vidta åtgärder för att nå en ekonomi i balans.

37 Dnr KS 2025/00724-1.2.1

Beslut - Förbundsordning för Räddningstjänsten Mälardalen

Förslag till beslut

Förslag till kommunfullmäktige:

Förbundsordning för Räddningstjänsten Mälardalens kommunalförbund godkänns.

Ärendebeskrivning

Västerås Stad, Hallstahammars kommun, Surahammars kommun, Köpings kommun, Kungsörs kommun och Arboga kommun har genomfört en översyn av finansieringsmodellen i förbundsordningen för Räddningstjänsten Mälardalen (RTMD). Bakgrunden till översynen är att ovan nämnda kommuner, som är de sex medlemmarna i kommunalförbundet velat förtydliga finansieringen av förbundet framgent som en förutsättning att komma överens om genomförandet av en ny brandstation utanför Köping.

En projektgrupp bestående av tjänstepersoner från Västerås stad har arbetat fram förslag till reviderad förbundsordning. Dialog och avstämning har skett via möten med medlemmarnas representanter enligt nuvarande förbundsordning.

Ikraftträdande av förbundsordningen gäller från och med 1 januari 2027 under förutsättning att samtliga medlemmars fullmäktige då fattat beslut om att anta aktuell förbundsordning.

Stadsledningskontoret har till kommunstyrelsen lämnat följande förslag till beslut:

Förslag till kommunfullmäktige:

Förbundsordning för Räddningstjänsten Mälardalens kommunalförbund godkänns.

38 Dnr KS 2024/01200-1.2.2

Beslut - Finansiering av räddningstjänstens investering i ny brandstation vid Majaskeka, Köpings kommun

Förslag till beslut

Förslag till kommunfullmäktige:

1. Investeringsbudget om 150 mnkr godkänns för Räddningstjänsten Mälardalens investering i Majaskeka, Köpings kommun.
2. Under förutsättning att alla medlemskommuner i kommunalförbundet Räddningstjänsten Mälardalen godkänner investeringen i Majaskeka, Köpings kommun om 150 mkr, beviljas en låneram om 150 mkr för Räddningstjänsten i Mälardalen. Utlåningen sker till självkostnadspris.

Ärendebeskrivning

En inriktning har tagits fram av Räddningstjänsten Mälardalen (RTMD) i dialog med ägarkommunerna och direktionen för att beskriva förbundets utmaningar, behov av investeringar samt en ekonomisk prognos i förhållande till kommunernas befolknings- och riskutveckling de kommande 10 åren. Inriktning RTMD 10 år framåt beslutades av direktionen den 8 december 2021 och genomförande pågår.

En del av åtgärderna i inriktning är pågående byggnation av nytt övningsfält, brandstation samt utbildnings- och driftlokaler vid trafikplats Eriksberg i Hallstahammars kommun. Projektet bedöms vara klart under våren 2025. Nästa stora projekt är att utreda och analysera en ny brandstationsplacering i KAK-området som innefattar Köpings, Arboga och Kungsörs kommuner. Ambitionen är att en ny placering av en brandstation med bemanning av 1+4 heltid samt 1+4 deltid ska upprätthålla beredskap för tre kommuner med en Första Insats Person placerad i Kungsör, Arboga och Kolsva. Platsen som efter analys är mest intressant är Majaskeka som ligger söder om Köpings tätort i Köpings kommun. Regionen har sin ambulansstation placerad i Majaskeka och dialog pågår om det finns samverkansfördelar med en brandstationsplacering i anslutning till ambulansstationen.

Projektet löser förbundets problem med kraftigt nedslitna brandstationer, bemanning samt den framtida räddningstjänstberedskapen för hela KAK-området. En dialog med MSB pågår för att utvärdera om förslaget uppfyller kraven enligt lagstiftningen. En fördjupad analys genomförs som främst ska beskriva konsekvenserna för Kungsör och Arboga men också om ambitionen är tillräcklig utifrån jämförbara tätorter och risker. Om det visar sig att ambitionen måste höjas så är ändå platsen Majaskeka den mest lämpliga eftersom Köpings brandstation måste ersättas med en ny. Kostnaden för brandstationsprojektet uppskattas till 150 miljoner kronor, och stationen förväntas vara i drift senast 2027, förutsatt att finansieringsbeslutet fattas senast hösten 2024.

Enligt RTMD:s förbundsordning får förbundet uppta lån för sin verksamhet i enlighet med vad som föreskrivs i av förbundet antagen finanspolicy. RTMD har ingen egen finanspolicy utan är underställd Västerås stads finanspolicy. RTMD avser att hemställa om låneram på 150 mnkr för att finansiera projekt Majaskeka. Utlåning ska ske till självkostnadspris via Västerås stads internbank.

Stadsledningskontoret har till kommunstyrelsen lämnat följande förslag till beslut:

Förslag till kommunfullmäktige:

1. Investeringsbudget om 150 mnkr godkänns för Räddningstjänsten Mälardalens investering i Majaskeka.

2. Under förutsättning att alla medlemskommuner i kommunalförbundet Räddningstjänsten Mälardalen godkänner investeringen i Majaskeka om 150 mkr, beviljas en låneram om 150 mkr för Räddningstjänsten Mälardalen. Utlåningen sker till självkostnadspris.

39 Dnr KS 2026/00442-1.2.1

Beslut - Reducering av avgifter för tillfällig markupplåtelse under 2026

Förslag till beslut

Förslag till kommunfullmäktige:

Reducering av avgifter för tillfällig markupplåtelse för uteserveringar och varuexponering utanför butik under 2026 fastställs att gälla från och med den 17 juni 2026 till den 15 augusti 2026.

Ärendebeskrivning

Ärendet avser ett förslag om att tillfälligt sänka avgifterna för vissa markupplåtelser på offentlig plats, som uteserveringar och varuexponering utanför butik. Förslaget innebär att avgifterna reduceras med 50 procent av ordinarie avgift under, cirka två månader – från den 17 juni till den 15 augusti 2026. Den ekonomiska effekten av åtgärden ska följas upp.

Tekniska nämnden behandlade ärendet vid sitt sammanträde den 12 maj 2026 och beslutade att föreslå kommunfullmäktige fastställa reduktion av tillfällig markupplåtelse för uteserveringar och varuexponering utanför butik och att taxan ska gälla från och med den 17 juni 2026.

Stadsledningskontoret har till kommunstyrelsen lämnat följande förslag till beslut:

Förslag till kommunfullmäktige:

Reducering av avgifter för tillfällig markupplåtelse för uteserveringar och varuexponering utanför butik under 2026 fastställs att gälla från och med den 17 juni 2026 till den 15 augusti 2026.

40 Dnr KS 2025/01131-3.12.1

Beslut - Motion från (M) angående Citytunnelns utfart

Förslag till beslut

Förslag till kommunfullmäktige:

1. Motionen bifalls

2. Tekniska nämnden får i uppdrag att under 2026 genomföra ett antal mindre åtgärder för att förbättra trafiksäkerheten kring citytunnelns utfart. Uppdraget ska återspeglas i samband med årsredovisningen för 2026.

Ärendebeskrivning

Carl-Henrik Knutsson (M) och Elisabeth Unell (M) har i en motion med rubriken Motion angående citytunnelns utfart föreslagit

att uppdraga åt tekniska nämnden att förbättra utfarten mot Timmermansgatan ur trafiksäkerhetssynpunkt.

Kommunfullmäktige har den 2 oktober 2025 § 210 remitterat motionen till kommunstyrelsen för beredning.

Motionen har remitterats till tekniska nämnden, som har inkommit med remissvar.

Västeråsmajoriteten delar motionärernas bild av att citytunnelns utfart kan utgöra en trafikfara på grund av skymd sikt. Oskyddade trafikanter är särskilt utsatta, eftersom alla kanske inte förstår och är beredda på att det kan komma fordon ut från huskroppen för att korsa gångbanan.

Tekniska nämnden har i sitt remissvar angett att de skulle kunna förbättra trafiksäkerheten med exempelvis skyltning och speglar. Detta kan göras inom befintlig driftsram.

Med anledning av det anser Västeråsmajoriteten att motionen bör bifallas och att tekniska nämnden får i uppdrag att genomföra ett antal mindre åtgärder för att förbättra trafiksäkerheten redan under 2026, som en del i att skapa ett tryggare city.

Västeråsmajoriteten har lämnat följande förslag till beslut till kommunstyrelsen:

Förslag till kommunfullmäktige:

1. Motionen bifalls
2. Tekniska nämnden får i uppdrag att under 2026 genomföra ett antal mindre åtgärder för att förbättra trafiksäkerheten kring citytunnelns utfart. Uppdraget ska återrapporteras i samband med årsredovisningen för 2026.

41 Dnr KS 2025/00789-3.11.1

Beslut - Motion från (SD) om att utreda förutsättningarna att flytta J35 Draken-monumentet till en mer publik plats

Förslag till beslut

Förslag till kommunfullmäktige:

Motionens avslås.

Ärendebeskrivning

Erik Johansson (SD) har i en motion med rubriken Motion från (SD) om att utreda förutsättningarna att flytta J35 Draken-monument till en mer publik plats föreslagit att Västerås stad utreder förutsättningarna för att flytta J35 Draken-monumentet från nuvarande plats till en mer publik och exponerad plats i närheten av Västerås flygplats och E18 och

att utredningen även ska belysa tekniska förutsättningar, kostnadsbild, samt möjlig finansiering och

att berörda nämnder och aktörer, såsom Västerås Flygmuseum, Nya Västerås Flygplats AB, Västerås Flygfastigheter AB och Trafikverket, ges möjlighet att medverka i utredningen.

Kommunfullmäktige har den 18 juni 2025 remitterat motionen till kommunstyrelsen för beredning. Motionen har remitterats till Västerås Flygfastigheter AB och byggnadsnämnden.

Motionen hanterades på kommunfullmäktige den 5 mars och förslaget från Västeråsmajoriteten var då att avslå motionen med hänvisning till att kommunen dels inte äger monumentet och dels att kostnaden inte är något som Västeråsmajoriteten vill prioritera i dagsläget.

Motionen återremitterades då genom en minoritetsåterremiss, för att utreda ägarskap till monumentet.

Utifrån säkerställda uppgifter ägs J35 Draken-monumentet av F1 Kamratförening, enligt registerkort Nr U81 hos föreningen Svenska militära minnesmärken, vilket är en förening som vårdar existerande svenska militära minnesmärken i samverkan med lokala aktörer.

Förslaget är därför fortsatt att motionen avslås i sin helhet.

Västeråsmajoriteten har lämnat följande förslag till beslut till kommunstyrelsen:

Förslag till kommunfullmäktige:

Motionens avslås.

42 Dnr KS 2026/00007-2.8.6
Stadsdirektören informerar